

„IZVRŠI, PA SE ŽALI!“

NEMA sumnje da je siromaštvo ključni generator eskalacije beskućništva i drugih stambenih nepravdi u Srbiji, a da promene propisa o izvršenju koje su počele 2011. godine češće igraju ulogu „ulja na vatru“ nego što same po sebi prouzrokuju kršenje prava na krov nad glavom.

Ipak, sve je veći broj slučajeva u kojima porodice završavaju na ulici samo i isključivo zbog toga što sistem izvršenja pogoduje prevarama i pljački, a opljačkanima ostavlja kao jedinu mogućnost da sa ulice, u beskrajnim i preskupim pravosuđnim zavrzlamama dokazuju da su onomad bili u pravu. U takvom sistemu floskula: „Žaliti se do Strazbura!“ više nije ni ritualni izraz očaja, zastaje u gđu.

U današnjem nastavku **Života pod opsadom** Vojislav Vuksanović svedoči o danu kada je njegova porodica mogla ostati bez doma, i o groznicim nastojanjima da za vreme kupljeno sprečenim iseljenjem nađe trajno rešenje.

Združena akcija Krov nad glavom skreće pažnju na mesto i ulogu banaka u sistemu koji prevarenima ne daje nikakvu šansu, i poziva na solidarnu odbranu porodice Maurer.

Učitelj nezalica

PORODICA Vuksanović od tridesetih godina prošlog veka živi na istoj lokaciji u blizini Autokomande. Najpre su živeli u kući koja je izgrađena 1928. godine, u kojoj su imali stansko pravo. Nakon što su krajem devedesetih godina na istom mestu izgradili novu kuću, vlasnici dela objekta izgrađenog 1928. godine, sada nepostojećeg, pokrenuli su iseljenje Vuksanovića iz njihovog doma. Prilikom poslednjeg pokušaja iseljenja, 4. jula prošle godine, policija je na dva sata sa obe strane zatvorila ulaz u ulicu u kojoj Vuksanovići žive, kako bi sprečila solidarne građane, komšije i aktiviste da priđu kući, a građani koji žive u ulici su legitimisani na prilazima. Ipak, iseljenje je odgođeno, zahvaljujući činjenici da je jednom članu porodice Vuksanović dve nedelje ranije amputirana noga, tako da nije mogao da napusti kuću.

Ovo je bio drugi pokušaj iseljenja porodice Vuksanović.

Sa Vojislavom Vuksanovićem smo razgovarali o predistoriji slučaja i životu njegove porodice pod opsadom.

VV: Prvi put je pokrenuto iseljenje 2015. godine. Spor oko objekta je započeo još 2000, 2001. godine, trajao je godinama, s tim što nikada u tom periodu ništa nije izgledalo da može doći do takvog razvoja događaja, do iseljenja, tako da je to za nas bilo veliko iznenađenje. Te 2015. je prvi put došao zaključak od izvršitelja, u stvari, zaključak nikad nije ni došao do nas budući da smo mi odmah kontaktirali izvršitelja, praktično smo dobrovoljno uzeli zaključak i pokušali da se dogovorimo, ali nikad sa suprotnom stranom nismo našli zajednički jezik.

Kako je izgledao vaš prvi kontakt sa izvršiteljima?

Bio je korektan odnos, tu su bili advokati, pokušali smo da postignemo dogovor, da se ne sukobljavamo. Ima različitih taktika koje ljudi pokušavaju: da izbegnu uručenje, pa da prolongiraju... A nama je ideja bila da pokušamo da pregovaramo, jer bilo je tu mnogo zakonskih argumenata na našoj strani, pre svega to što objekat izvršenja ne postoji. Presuda se odnosi na nepostojeći stari objekat, tako da bi bilo jako komplikovano da se sprovede to izvršenje. To je videla i sama izvršiteljka, pa je zbog toga u tom prvom trenutku i odlagala izvršenje, jer praktično i nije bilo moguće. Tako da, što se tiče samog izvršitelja, mi smo imali dobar kontakt.

Jeste li imali neku direktnu komunikaciju sa ljudima koji hoće da vas iseile?

Mi smo zakazali sastanak sa advokatima protivničke strane, oni su na prvu prihvatili, ali bukvalno sutradan su zvali i otkazali i rekli da nemaju odobrenje svojih klijenata da ulaze u bilo kakve pregovore. A mi smo i s tim ljudima sa kojima smo se sudili takođe pokušali lično pregovore. Njih je bilo pet ili šest, sa jednim od njih smo razgovarali. Bila je ideja da svi zajedno uđemo u te pregovore, ali smo od njih

dobili odgovor da ih nikakvi razgovori ne zanimaju osim preko advokata, a onda kada smo kontaktirali advokata, rečeno nam je da imaju zabranu od klijenata da pričaju s nama, tako da u principu nikad nikakav razgovor i nije bio moguć s njima.

U vašem slučaju je specifično to što je bi i država trebalo da je na vašoj strani, jer je stara kuća iz 1928. godine delimično pripadala opštini Savski venac. Kako se ponaša opština, da li vam pomaže da se odbranite?

Sa opštinom smo u odličnim odnosima. Opština je zainteresovana strana u sporu pa se zbog toga malo više uključila. Njima smo otkrili i neke vrlo konkretne zloupotrebe i doneli dokumenta, i onda su oni shvatili šta se tu dešava. Praktično, opština ne štiti nas zbog nas, nego koristi svoju zakonsku mogućnost da se protivi izvršenju nad svojim vlasništvom zato što je vlasnik jednog dela, a nije izvršena fizička deoba. Mi smo ih dodatno zainteresovali za slučaj tako što smo im dokazali da su ti ljudi bili potpuno nesavesni vlasnici zadnjih sto godina. Postoji jedan manji objekat na istoj lokaciji gde su računali za infostan prešli 100.000 dinara, za struju takođe... Kuća se ruši sama od sebe, komšije su o svom trošku sanirale tu manju kuću jer je ugrožavala njihove objekte. Odatle su iselili stanara pre nekih deset godina i bukvalno od tada se niko nije pojavio. Ta kuća je sagrađena 1928. godine. To je jedan od detalja. Drugi je taj što se ni u ovoj kući u kojoj smo mi živeli pre nego što smo izgradili svoju, niko nikad nije pojavio. Mi smo prvo živeli u toj kući koja je sagrađena 1928, a izgradili smo novu 1999. godine. Znači, osamdeset godina se tu niko živ nije pojavljivao. Sakupili smo sve dokaze, i veštak je procenio da je ta prvobitna kuća bila nebezbedna za život stanara, jedno leto smo spavali kod komšija jer su se zapalile instalacije... i tako. Pokušana je rekonstrukcija koja bukvalno nije ni bila moguća na tim starim temeljima, pa smo bukvalno izgradili novu kuću na istoj lokaciji. Nije prošlo ni šest meseci, a pojavljuju se neki naslednici koji bi sad to da dobiju...

Kada je bilo drugo izvršenje, je li bilo najavljeno i kako je teklo?

Drugi izlazak izvršitelja je bio u leto 2017. godine. Od strane izvršitelja nije bilo najavljeno, mi smo saznali od policije, jer su zvali par dana ranije i rekli da vrše bezbednosnu procenu zato što je zakazano izvršenje. Posle toga je advokat, koliko se sećam, kontaktirao izvršiteljku i pitao da li planira iseljenje, i tek onda smo dobili papire i informacije. Mislim da nije ni obavezno po zakonu drugi put da se najavi iseljenje, nego samo prvi put. Između prvog i drugog izvršenja, tih nekih godinu i po dana, išli su procesi u sudovima, žalbe itd. Na drugom izvršenju policajci su došli dosta ranije i zatvorili su ulicu. Taj deo sa policijom je za nas bio dosta iznenađujući i prvi put. Nisam uopšte video potrebu da policija dolazi jer smo mi sami uzeli zaključak i javili se izvršitelju. Što se mene tiče, policija je bila dosta korektna. Mi smo kod tog čoveka išli dva puta u policijsku

za samoobrazovanje

Riliten

uciteljnezalica.org društvena pitanja

Imenovati TO ratom

ŽIVOT POD OPSADOM VOJISLAV

upravu Savski venac, tražio je neki dodatni papir da mu donešemo jer je video da se vode neki procesi, da se opština protivi, koja je ujedno i vlasnik, i onda mu je bilo čudno zašto se sve to i kako se uopšte izvršava. Ali, na kraju krajeva, ako izvršitelj tako odluči, i ako zatraži asistenciju policije, oni nemaju kud – moraju da pruže podršku. Međutim bilo je iznenađenje što su došli u tolikom broju. Ja sam bukvalno to jutro išao u opštinu da uzmem taj papir gde opština potvrđuje da se protivi izvršenju, i u povratku hoću da skrenem u ulicu, a ulica blokirana. Rekli su mi da su došli zbog nekog izvršenja i rekao sam im da znam o čemu se radi i da su zbog mene i došli. Pokazao sam im papir koji sam dobio, ali policiji to ne znači ništa. Izvršitelj ako na osnovu toga odluči da odustane, to je to, ali policajci su tu da mu pruže podršku dok im se ne kaže drugačije.

Kako su komšije reagovalе? Jeste li imali njihovu podršku?

Komšije su uglavnom izašle na ulicu i pružali su nam podršku koliko su mogli. Bilo je ljudi koji su živeli u samoj ulici pa su mogli da budu tu ispred same kuće, ali većina nije mogla da priđe zato što je bila blokirana ulica sa oba kraja, i policajci uopšte nisu propuštali ljude koji ne žive u našoj ulici. Tako da

su bukvalno samo najbliže komšije bile ispred kuće, jer njima nisu mogli da zabrane. Neke koji su prolazili recimo iz prodavnice i koji su se tu zatekli su legitimisali, da vide ko su, šta su, otkud tu... Tako da, bilo je možda desetak komšija.

A vaša porodica? Kako oni to doživljavaju?

Moj otac je invalid, amputirana mu je noga sedam dana pre toga. Izašao je iz bolnice par dana pre, tako da smo bili u ludilu oko svega toga. Imao je neku galopirajuću gangrenu, na brzinu su morali da ga operišu. U trenutku izvršenja je još imao dren u nozi i konce, bio je na nekoj stolici na točkiće koju sam doneo iz kancelarije, znači nismo se još bili snašli ni s tim osnovnim stvarima koje su bile potrebne za njega. Sećam se da je taj dan iseljenja bio prvi dan kada sam, da kažem, stigao malo da se odmorim posle tog haosa, vozili smo ga svaki dan od doktora do doktora, od bolnice do bolnice... I budi me majka u sedam ujutro i kaže da su zvali iz policije. U prvom trenutku uopšte mi nije prošlo kroz glavu zbog čega nas zovu, jer je to izvršenje praktično bilo stopirano zato što se opština vrlo ozbiljno protivila. Sa mnogo izvršitelja smo razgovarali i svi su rekli da se tako nešto prosto ne izvršava. Tehnički može, ali ne postoji izvršitelj u Beogradu koji bi to izvršio. To je bilo mišljenje i nekoliko advokata, čak i sudija s kojima smo razgovarali, tako da prosto niko nije očekivao da će se to tako desiti.

Da li je došla i hitna pomoć zbog? Pitam pre svega zbog te situacije sa vašim ocem, pretpostavljam da bi morali da zovu i njih.

Ne, nije bila hitna pomoć. Mi smo naveli to tamo, rekli smo izvršiteljki da imamo takav slučaj, u kakvom je otac stanju, i da, ako planira da izvršava, prosto mora da obezbedi sanitet. Međutim, nije bilo hitne pomoći pa je to možda bio i formalni razlog za otkazivanje iseljenja. Verujem da je tu uticalo dosta nekih faktora, ali suštinski razlog je bio taj što tu postoji čovek koji je tek operisan, koji je invalid i u teškom je stanju, i iz tog razloga je odloženo na tri meseca. Onda se posle opština ponovo umešala, pokrenut je taj proces, tražila je zvanično od izvršitelja da se stopira iseljenje do pravosnažne odluke suda u vezi sa opštinskom tužbom, tako da je trenutno to taj status. Formalno, ja mislim da je moguće da izvršiteljka to ponovo pokrene kad hoće, jedino što eto i opština tu ima vlasništvo, pa je malo teško ući u državnu imovinu i reći državi da izađe da biste to dali privatnom licu.

Kako sada uopšte izgleda vaš život kad svaki dan razmišljate o tome?

Pa, to je ubedljivo najgori deo. Dobro ste napisali to – „život pod opsadom“. Čitao sam da ljudi odlažu putovanja iz straha, pa bukvalno je tako, život pod opsadom. Mislim, najmanji je problem putovanje, ali

generalno to neko stanje kad samo to čekate. Najlakše se osećate kad dočekate vikend, vidite da je petak, a nije se ništa se desilo, nije ništa stiglo, a znate da u subotu i nedelju verovatno neće biti ništa jer ni izvršitelji ne rade, pa možete da odmorite malo. I onda opet dolazi ponedeljak... I tako to u našem slučaju traje dve godine. Mnogo teži je momenat kad vi bukvalno razgovarate sa sudijama, čak i sa pojedinim sudijama koje su učestvovalе u donošenju tih odluka, recimo u Prvom osnovnom sudu, gde vi otvoreno čujete stavove da je taj predmet „vruć“, da se tu svašta dešavalo, jer kako bi inače doneli presudu za kuću koja ne postoji? Onda s druge strane to izvršno rešenje je protivno samoj presudi, onda imate neku treću presudu koja je protivna ovoj prvoj, potpuno onako sve nelogično, i onda osetite jednu veliku sistemsku nepravdu. Ja svakog trenutka razmišljam šta dalje da uradim. Obracao sam se ombudsmanu, Ministarstvu pravde, Visokom savetu sudstva, Šabiću nekoliko puta kada nisu hteli da mi daju dokumenta, opštini Savski venac nekoliko puta, raznim organizacijama itd. I svaki dan razmišljam šta mogu još da uradim. Nema kome se nisam obratio, novinarima, medijima... Hoću to da isteram na čistac.

Da li vam je najavljeno sledeće iseljenje?

Trenutno ne, ali u ovom trenutku mislim da bi morali da najave, zato što je izvršiteljka zvanično poslala zaključak da se odlaže do daljeg na inicijativu opštine Savski venac. Zbog toga pretpostavljam da mora da pošalje novi zaključak i kaže da se nastavlja. Tako mi je logično, a i ona je korektna pa verujem da će najaviti.

o Razgovor vodio Zoran Dimitrijević

PRVI OSNOVNI SUD U BEOGRADU PODRŽAVA PREVARE

PO predlogu Eurobanke, Prvi osnovni sud u Beogradu je ukinuo rešenje kojim je 16. januara određena privremena mera i odloženo iseljenje porodice Maurer.

Privremena mera je bila određena na osnovu očiglednih dokaza da je Silvana Maurer prevarena, i da ju je potrebno zaštititi od iseljenja do okončanja istražnog postupka protiv prevaranata. Međutim, Eurobanka je tražila i dobila ukidanje ove zaštite.

Podsećamo javnost da je prevara porodice Maurer započela pre deset godina. Prevaranti, protiv kojih se trenutno vodi istraga, iskoristili su činjenicu da Maurerovi nisu uknjižila svoj stan u katastar, zatim su falsifikovali dokumenta prethodnog vlasnika stana i na njegovo ime podigli kredit kod Eurobanke stavljajući stan porodice Maurer pod hipoteku. Banka je posle izvesnog vremena pokrenula tužbu protiv počinioca prevare, ali ju je onda pod nejasnim okolnostima kasnije povukla, a tužilaštvo je ustavilo proces. Umesto gonjenja prevaranata, banka je počela da goni porodicu Maurer, koja sa nije imala nikakve veze ni sa bankom niti sa kreditom, i koja je žrtva prevare.

Banka je izvršenje naplate duga poverila „javnoj“ izvršiteljki Mirjani Dimitrijević, poznatoj po najbrutalnijim i najsumnjivijim iseljenjima. Dimitrijevićeva je ekspresno prodala stan i pokrenula iseljenje porodice Maurer. Prvi pokušaj iseljenja 5. januara je sprečen zahvaljujući solidarnosti komšija i prijatelja, da bi potom sud 16. januara uvažio očigledne dokaze o prevari i odredio privremenu meru kojom je iseljenje odloženo do okončanja istrage.

Međutim, odlučnost Prvog osnovnog suda da zaštiti žrtve prevare nije opstala ni dve nedelje! Po predlogu Eurobanke, sud je 29. januara ukinuo svoju privremenu meru. Porodica Maurer je ponovo dovedena u situaciju da svakog trenutka mogu biti izbačeni na ulicu, iako su vlasnici svog stana i žrtve prevare.

Eurobanka je ovim potezom još više učvrstila uverenje da je od samog početka bila deo prevare da se porodici Maurer otme stan. Sud je stao na stranu otičača. Na strani Maurerovih je ponovo ostala samo snaga solidarnost komšija i prijatelja, i građana i građanki koji odbijaju da žive u društvu u kom trijumfuje nasilje.

U Beogradu, 6. februara 2018. godine

o Združena akcija Krov nad glavom

Izdavač:
Učitelj nezalica i njegovi komiteti

Uredništvo:
Vahida Ramujkić, Noa Treister,
Vladimir Novaković, Ivan
Velisavljević, Ivan Zlatić

Dizajn i prelom:
Matija Medenica

donator:

Švedska
Sverige

partneri:

Imenovati
TO
ratom

Savez za radničko društvo

